

75007 - Helal Veya Haramda Kullanılacağını Bilinmeyen Elbiselerin Satışı

Soru

Mağaza sahibi ve çalışanların sattıkları elbisenin hangi amaçta kullanılacağını bilmemeleri durumunda elbiseleri satmalarının hükmü nedir?

Detaylı cevap

Mağazalarda satılan kadın elbiseleri şu üç durumdan biri ile değerlendirilir:

Birincisi:

Satıcı, elbisenin mübah alanda kullanılacağını ve haramda kullanılmayacağını bilir veya tahmin eder. Bu durumda elbisenin satılmasında bir sakınca yoktur.

İkincisi:

Satıcı, elbisenin haram amaçta kullanılacağını bilir veya tahmin eder. Yani kadın bu elbiseyi giyip yabancı erkeklerin karşısına çıkacaksa, bu durumda elbiseyi satmak haram olur. Yüce Allah şöyle dedi: “Günah ve düşmanlık üzerinde yardımlaşmayın.” (Maide 2)

Satıcı, bu bilgilere elbise türünden ve alıcının durumundan ulaşabilir. Zira birtakım elbiseler dışardan anlaşılır olup biliniyor ki bu elbiseyi kocasına giyecek ve dışarıda giymeyecektir. Bununla birlikte bazı elbiselerin haram şekilde kullanılacağı biliniyor. Satıcı bu durumda müşterinin durumunu göz önünde bulundurur ve kanaatine göre davranır.

Bazı elbiseler hem mübah hem de haram amaçlarla kullanılabilir. Ancak kadın başörtülüyse veya devlet bu tür kıyafetin açıkta giyilmesini yasaklamışsa bu durumda satılmasında sakınca yoktur.

Üçüncüsü:

Satıcı, elbisenin mübah mı yoksa haram amaçla kullanılacağından emin olmaz ve şüphede olur. Çünkü elbise her iki amaç için kullanılabilir. Bu durumda elbisenin satılmasında sakınca yoktur. Çünkü aslolan satışın helal olmasıdır. Yüce Allah şöyle dedi: “Allah alışverişi helal kılmıştır” (Bakara 275) Satın alan kişiye vacip olan da onu mübah amaçta kullanması ve haramda kullanmamasıdır.

Daimî Fetva Kurulu’na şöyle soruldu:

Kadın süs eşyalarını satmanın hükmü nedir? Zira satıcı alıcının durumunu gördüğü gibi bu tür takılar caddelerde yabancı erkekler önünde takılır?

Cevap:

Şayet tüccar satın alınan eşyanın haram amaçla kullanılacağını bilirse bunu satması caiz değildir. Çünkü bu günah ve düşmanlık üzerine yardımlaşmadır. Ancak alan kadın kocası için kullanacaksa veya ne amaçla kullanılacağını bilmiyorsa satmanın sakıncası yoktur. (Daimi Fetva Kurulu 13/67)

Başka bir soruda:

Kadınlara özel kozmetik ürünleri satmanın hükmü nedir? Zira genelde kullananlar Allah’a ve Rasulüne karşı günah işlemekte ve genellikle kocaları için kullanmamaktadırlar?

Cevap: Şayet durum anlatıldığı gibi ise bunları satmak caiz değildir. Çünkü bu durumda günah ve düşmanlıkta yardımlaşma vardır. Allah bunu şu ayette yasaklamıştır: “Günah ve düşmanlık üzerinde yardımlaşmayın.” (Maide 2) (Fetava el Lecne 13/105)

Başka bir soruda:

Kadın dar pantolonu, topuklu ayakkabı, saç boyası, şeffaf elbise, kısa kollu elbise ve kısa etek gibi giyim ürünlerini satmanın hükmü nedir?

Cevap:

Haram amaçta kullanılacak veya yüksek tahmine göre haramda kullanılacağı bilinen bir ürünü üretmek, ithal etmek, satmak ve reklamını yapmak haramdır.

Şeyhulislam İbn Teymiye Rahimehullah şöyle dedi: Yüksek tahmine göre bir şeyin gûnahta kullanılacağıнын bilinmesi durumunda onu satmak veya dikmek caiz değildir. Bu nedenle birlikte içki içecek birine ekmek ve et satmak mekruhtur. Aynı şekilde içki ile birlikte çerez tüketen birine çerez satmak mekruhtur. Ve haram amacıyla kullanılacak olan her türlü mübah ürün bu şekilde değerlendirilir.

Müslüman tüccar Allah'tan korkmak ve Müslüman kardeşlerine nasihat etmekle mükelleftir. Sadece yararı ve hayrı olan ürünleri üretir ve satar. Zarar veren gûnaha sebep olan işleri bırakır zira helal varken harama ihtiyacı yoktur. "Her kim Allah'tan sakınırsa Allah ona bir çıkar yok kılacak ve ummadığı yerden rızıklandıracaktır" (Talak 2-3)

Yüce Allah şöyle buyurdu: "Mü'min erkekler ve mü'min kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar." (Tevbe 71)

Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: "Din nasihattir." Sahabeler: kimin için diye sordular: Rasulullah: "Allah'a, Kitabına, Peygamberine, Müslüman yöneticilerine ve tüm halk için nasihattir" (Muslim)

Cerir bin Abdullah el Beceli Radiyallahu anhu şöyle dedi: Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e namaz kılmak, zekât vermek ve her Müslüman'a nasihatçi olmak için beyat ettim"

Daimî Fetva Kurlu Fetvaları 13/109)

En iyisini Allah bilir.